

Watergekoeld ligbed en R-box op Leeuwarder beurs

Sensoren, een watergekoeld ligbed en een ouderwetse R-box. De Landbouwwerktuigenbeurs, half december in Leeuwarden, toonde het de, door hoge melkprijzen, goed geluimde melkveehouders allemaal.

Tekst een foto's: Gertjan Zevenbergen

Wie Landbouwwerktuigenbeurs zegt, zegt Zuidlaren. Jarenlang werd de landbouwmachinetentoonstelling immers in dat Drentse dorp gehouden. Vorig jaar december, een week voor kerst, vond de beurs voor het eerst op zijn nieuwe stek plaats: Leeuwarden. Ondanks dat veel nieuws al eerder in het Duitse Hannover tijdens de Agritechnica, of in het Belgische Brussel tijdens de Agribex was te zien, kwamen uiteindelijk toch meer dan 48.000 bezoekers naar Leeuwarden. Het goede investeringsklimaat droeg daar zeker aan bij. Veel melkveehouders lopen immers met uitbreidingsplannen rond. En dat stemde de stal-inrichters weer tevreden. Zij brachten

voldoende nieuws mee om hun aanstaande klanten te imponeren.

▪ Sensoren in het oor

Agis liet tijdens de beurs in Leeuwarden voor het eerst de Fastfocus Sensoren zien. De vinding bestaat onder meer uit een kunststofflap die je in het linkeroor van een koe klemt en borgt met het oormerk. In de flap monteerde het bedrijf verschillende sensoren. Zo zijn er twee temperatuursensoren, die zowel diep in het oor als oppervlakkiger de temperatuur van het dier in de gaten houden. Worden de oren kouder, terwijl de temperatuur in het oor redelijk constant blijft, dan kan dat het teken zijn dat de koe op het punt staat van afkalven.

Een andere sensor meet de activiteit van het dier, terwijl een microfoon hoort of de koe herkauwt. De flap brengt al die gegevens draadloos naar de computer in de stal. De reikwijdte van de zender is 500 meter, maar het is ook mogelijk om de signalen van sensor naar sensor en dus van koe naar koe te laten springen, zodat de koe verder weg van het ontvangststation mag lopen. De Cowmanager-computer is uitgerust met een groot aanraakscherm. Dat maakt het gemakkelijk gegevens uit het programma op te roepen. Het systeem is nog niet leverbaar.

▪ Doekjes in een schort

BUC levert het Uddertech-melkschort. Dat is een schort met een opbergruimte voor papieren uierdoekjes en een grote zak voor de reeds gebruikte doekjes. Zo heb je de uierdoekjes altijd bij de hand. De melker hoeft dus minder heen en weer te lopen en dat scheelt melktijd. Het schort kost 32,50 euro, een losse heuptas 22,50. Een doos met doekjes kost 37,50 euro. Tegelijkertijd toonde BUC het Amerikaanse Dual-waterbed. Het rubbermatras is voorzien van twee compartimenten die gevuld zijn met water. Zo zal een koe die gaat liggen of juist gaat staan altijd voldoende water onder haar knieën hebben. Ze zal dus nooit op de harde ondergrond steunen. Want dat is iets wat volgens de leverancier bij de huidige waterbedden wel het geval kan zijn. Het waterbed kost 155 euro per stuk en wordt geleverd op een rol van 81 bedden.

▪ Ligbedkoeling

Stalinrichter De Boer liet zien hoe je hitte-stress bij de koeien zou kunnen verminderen.

De Agis Cowmanager met een zogenoemd Fastfocus Sensor.

Het BUC-schort herbergt tweehonderd uierdoekjes.

De Boer stalinrichting bedacht een ligmatras met waterkoeling.

In de vulling van de ligboxmatrassen freesde de stalinrichter banen waardoor een waterleiding loopt. Laat je daardoor koud water stromen, dan zou het ligbed en dus ook de koe die er op ligt afkoelen. Zou, want het idee is nog niet echt praktijkrijp of te koop. De stalinrichter wilde tijdens de Landbouwwerktuigenbeurs van de bezoekers horen wat zij van dat idee vonden. De Boer noemt de vinding 'een mooie aanvulling op de ventilatie'.

▪ Mat in de afkalfstal

Brouwers toonde een boxbedekking voor de afkalfstal, als alternatief voor een dikke laag stro. Banen van een 2 meter brede groene toplaag worden aan elkaar geplakt zodat de mat uiteindelijk een breedte van 3,80 m bereikt. Een laagje zaagsel moet het vocht opvangen. Is de koe weer in de koppel, dan kun je de gladde toplaag gemakkelijk schoonspuiten. Onder de mat legt Brouwers een dikke mat van polyurethaanschuim. Het matras kost 100 euro per vierkante meter. In Denemarken en Noorwegen installeerde het bedrijf de eerste matrassen.

▪ Terug naar de toekomst

Dat veel oude dingen weer vanzelf terugkeren, toonde stalinrichter Beerepoot aan. Het bedrijf haalde de oude ligboxafdeling met poot die op de achterrand wordt gemonteerd weer eens uit de kast. De bui-

zen zijn weliswaar dikker dan vroeger en de schoftboom is nu op een hoogte van 1,20 te vinden, verder lijkt de box gelijk aan de vertrouwde R-box. De boxafdeling moet het goed doen op melkveebedrijven waar zand in de ligboxen ligt. Doordat de laag zand regelmatig van hoogte wisselt, zou een koe in de klem kunnen komen tussen het ijzerwerk als je gebruik maakt van een standaard pootloze box. Bij de ouderwetse box bestaat dat probleem niet.

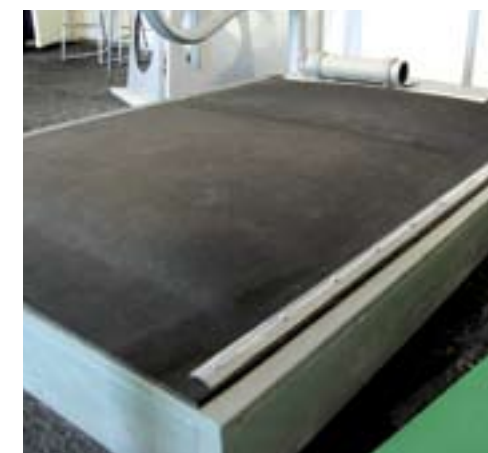
▪ Goedkoop rechtrijden

Kamps de Wild levert een goedkoop GPS-rechtrijsysteem. Agrocom, dat elektronica aan trekker- en machinefabrikant Claas

levert, heeft namelijk de Outback S-light in het programma. Het apparaatje kost 1.650 euro en is snel te monteren. Je moet er een antenne met magneetvoetje voor op de trekker plaatsen. En je moet het kastje met een rij lampjes die de rijrichting aangeven, aansluiten op de elektriciteit. Vervolgens stel je een A-B-lijn in en de werkbreedte van de maaier, schudder of kunstmeststrooier, en het apparaat berekent de rijpaden. Zit daar een bocht in? Ook dan zorgt het kastje dat je parallel aan de eerste werkgang kunt blijven rijden. Je moet daarvoor natuurlijk wel de aanwijzingen op het kastje blijven volgen. Uiteindelijk levert dat een nauwkeurigheid van 15 tot 30 cm op. ■

Brouwers' mat voor de afkalfstal.

Het Dual-waterbed heeft twee compartimenten.

Een oude R-box doet zijn werk nog prima in zandboxen.